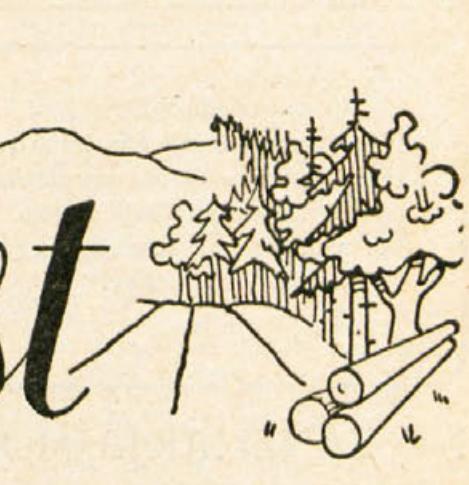

Đolenjski list

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE OKRAJEV ČRNOVELJ, KOČEVJE, NOVO MESTO IN TREBNJE

Leto II. — Stev. 3.

NOVO MESTO, 20. januarja 1951

Izhaja tedensko

**Bralcem
»Đolenjskega lista«
v obljubo**

13. januarja smo se zbrali dopisniki »Đolenjskega lista« v Novem mestu. Prišli in pripeljali smo se iz kočevskega, črnomeljskega, novomeškega in trebaniškega okraja, da se na sestanku pogovorimo o dosedanjem delu, o vrednosti lista v preteklem letu in o nalogah, ki nas čakajo v letu 1951. Da je sestanek važen, so potrdili s prisotnostjo tudi: sekretar Okrajnega komiteja KPS Novo mesto tov. Martin Žugelj, sekretarji okrajnih odborov OF iz Črnomlja, Kočevja, Trebnjega in Novega mesta. Vsi dopisniki in ostali so povedali, na sestanku tudi mnenje bralcev o »Đolenjskem listu«. Slišali smo mnogo priznanj, pa tudi upravičene kritike. Vse to smo na sestanku resno obdelali in si zato zadali med drugimi tudi ta sklep: sprejeti tekmovanje lokalnih časopisov Slovenije, katerega je razpisal IOOF Slovenije. To tekmovanje je izrednega pomena ne samo za list, ampak tudi za bralce, saj bomo z njim dvignili vrednost vsebine, pisali bomo predvsem o delu našega ljudstva po vseh, o njegovem življenju, uspehih in težavah, ki jih vsakodnevno preživljajo.

»Dojenjski list«, ki se z vsakim dnem bolj in bolj širi, ima še vedno premalo dopisnikov. List je ljudski, je glasilo OF v teh štirih okrajih, zato naj vanj dopisuje ljudstvo, ne le nekaj dopisnikov. Člani OF smo skoraj vsi, naša dolžnost je zato, da se lista oprimemo z ljubeznijo in mu z življenjskimi dopisi tudi pomagamo pri dvigu. Vabimo vse, ki imate veselje do dopisovanja: dopisujte »Đolenj kemu listu!« Ni važna pisava, važna je vsebina dopisa!«

Dopisniki — zbrani v Novem mestu — so po sestanku odhajali zadovoljni in z obljubo, da bodo list vsebinsko dvignili. in s tem ustregli bralcem, ki se z zadostenjem oklepajo svojega đolenjskega glasila.

Bodite prepričani, da ne bomo pozabili: »Obljuba dela dolg!«

PRED POTOVANJEM
KUPI VOZOVNICO V POSLOVALNICI

PUTNIKA

■ NOVEM MESTU :: S TEM SE IZOGNES NEPOTREBNEMU GODRJANJU IN GNECI PRED POSTAJNO BLAGAJNO TER OBENEM PRIJAVIS PRIJETNEJSE IN UDOBNEJSE POTOVANJE

„Socializacija naše države

zahteva od kmeta, da izvleče iz zemlje več, kot pa je to storil njegov praded!

Da bo tekmovanje imelo večji uspeh

Nedavno so se zbrali v Novem mestu predstavniki kmetijskih delovnih zadrug iz Orehovice, Podhoste, Bele cerkev, Št. Petra, Straže, Trške gore in Poljan, da se pogovore o dosedanjih uspehih, da se na osnovi teh ugotovitev sprejmejo sklepi, ki naj prinesejo še večje uspehe in končno, da si napovedo tekmovanje v čast 10. obletnice OF. Na sestanku so bili povabljeni tudi zastopniki osnovnih organizacij OF iz krajev, kjer se nahajajo te zadruge.

Tovariš France Brulc je orisal pomen tekmovanja, ki naj dvigne gospodarsko in politično delo v zadrugah. S tem bodo zadruge najbolj častno proslavile ta veliki praznik in dokazale, da se zavedajo njegove velike pomembnosti.

Tovariš Tone Počervina, sekretar OOOF Novo mesto, pa je pokazal na na-

logo, ki čaka člane OF na vasi pri pomoci KDZ v letu 1951. Njegove besede: »Bodete prepričani, da vam bodo zavedili frontovci v okraju v tem tekmovanju pomagali z vsemi močmi, ker so že ali pa še bodo prišli do spoznaja, da socializacija naše države zahteva od kmeta, da izvleče iz zemlje več, kot pa je to storil njegov praded! Naša industrija — v kateri je že dobrih 50 % prebivalstva republike — to zahteva od kmetovalca in od zemlje. To je vaša naloga in tudi dolžnost frontovcev!« — so zbrani zadržni in člani OF sprejeli z velikim zadoščenjem.

Dosedanja pomoč Fronte zadrugam

Dosedanja pomoč članov OF kmetijskih delovnih zadrugam je bila še vse premajhna, da bi mogli pokazati na kakve večje uspehe. KDZ Trška gora so pomagali le mladinci in člani predvojaške vzgoje. Omenjeni so v 200 urah prostovoljnega dela pomagali v glavnem v vinogradih.

V Straži ni OF dala prav nobene pomoči zadrugi, pač pa so se našli nekateri, ki so že kopali grob tej zadrugi. Visoka politična zavest članov zadruge je zmešala štrene tem prerokom in kakor izgleda, jim je tudi z uspehi v zadrugi namignila: »Kdor drugemu jamo koplj, sam vanjo pade!«

V Beli cerkvi so se frontovci bolj odrezali, 800 prostovoljnih ur frontovcev v korist zadrugi je znak, da se tamkajšnji ljudje ne odmikajo zadrugi — je pa vseeno nekaj narobe: ta naklonjenost ljudstva ni dovolj izkorisčena. Namesto, da bi aktivisti vložili vso svojo politično zmožnost v prepričevanje ljudstva o koristih zadrug, so pustili to nalogu v nemar.

V Št. Petru (iz Št. Petra je bil edini zastopnik fronte iz krajev, kjer so zadruge na sestanku) je dala Fronta 300 prostovoljnih ur, sindikalna podružnica

čevljarnice v Novem mestu pa tudi 300 ur. Kopali so v vinogradih in pomagali izkopavati krompir.

V Orehovici: v košnji 150, pri pospravljanju krompirja, pri kapitalnih gradnjah 200 in pri ostalih delih 50 prostovoljnih delovnih ur je pokazala Fronta le del svoje dolžnosti do zadruge.

V Podhosti je žrtvovala Fronta skupaj z mladino le 100 prostovoljnih ur dela. Mogoče tiči zajec v grmu Turkove Marije iz Podhoste, ki je odločna nasprotnica OF, ni šla na volišče in bolj priden kot njeni roki je njen jezik: »Zemljo nam kradejo zadržni, oni so krivi, da nimamo agrarne zemlje, oddaje so tudi oni krivi!« — Razumljivo je, da Turkova ne bo pomagala zadrugi in ni dvakrat reči, da ni šel njej že kdo na led, čeprav je bil že pripravljen pomagati zadrugi.

LIP v Soteski tudi ni pri srcu KDZ v Podhosti. Žaganje, ki bi zadržni kom koristilo za nastilj, raje dajejo privatnim kom kot pa zadržnim.

Zadrugi v Poljanah so gozdniki delavci pomagali pri košnji, poseku lesa za kapitalno izgradnjo in NM iz Ljubljane pri raznih delih. Skupaj: 900 ur! Fronta je stala ob strani...

Dana pomoč frontovcem je slabu spričevalo

Dana pomoč frontovcem naj bo spričevalo za legitimacije, ki jih nosijo pri sebi. Zmotno pa bi bilo trditi, da leži krivda le na njih, iskati jo moramo tudi pri odgovornih v zadrugi, ki niso zrali najti pravega stika s privatniki — člani OF, pri samih frontnih organizacijah v krajih, kjer so zadruge in pa, kar je najbolj očitljivo: pri tistih, ki to slabost enih in drugih spremeno izkorščajo: pri spekulanthih!

Ti zadnji so krivi, da ni bila pomoč Fronte večja. Napačno je kar nekateri govore, da so kmetje slabi ali pa dobri. Naš kmet je dober, imamo pa napredne in zaostale, te zadnje pa izkoršča in jim veže roke vaški špekulant. Tako mu zna vezati roke, da jih zavezane le težko razreši. Vse to pa zavisi od dela vaških aktivistov, od organizacije OF na vasi. Imamo največjo nalogu pred seboj: *otresimo se teh zajedalk, vse druge naloge bodo veliko lažje!*

Zastopniki zadrug so sprejeli na sestanku več sklepov; najvažnejši je tekmovanje, ki vsebuje: povečanje hektarskega donosa, številčni dvig živil in prašičev, ureditev notranje organizacije dela še pred pomladanskimi deli, uvesti realne norme, vzgojiti čim več dobroih brigadirjev, normircev in skupinovodij, doseči, da bodo imeli zadržni take ohišnice, ki ne bodo ovirale napredek zadruge, katera zadruga bo dala največ proizvodov, mesa, maščobe, krompirja in industrijskih rastlin, kje bodo tekom leta pritegnili največ privatnikov v zadrugo, kje bo najboljši in pravočasni občni zbor in kje bo izvoljen najboljši upravni odbor in katera zadruga bo prva izpolnila po planu kapitalno izgradnjo.

Vsebina tekmovanja je obsežna in bogata. Besede prisotnih na sestanku so povedale, da bo letos tekmovanje doseglo kar se da močne uspehe. V to verjamemo in tudi želimo. Njihovo tekmovanje zagotavlja boljšo prehrano in to je za vsakogar razveseljivo.

Da bo tekmovanje imelo večji uspeh je okrajni sklad za mehanizacijo in investicijsko graditev zadržnega kmetijskega razdelil med zadruge: 2 traktorja, 3 mlatilnice, krožno brano, trosilnik za umetno gnojilo in več drugih strojev ter kup orodja. Z dosedanjimi stroji, z novimi, ki so jih zadržni dobili, si bodo med seboj zadruge vsestransko pomagale. Tudi v tem je del uspehov.

V letosnjem letu korak naprej...

V letosnjem letu bo kmetijsko zadržništvo napravilo korak naprej. Ne samo v dvigu proizvodnje, ampak tudi številčno se bodo zadruge dvignile. Marshal Tito pravi v odgovorih inozemskim novinarjem takole: Prisvojili si bomo tisti način kmetijskega, ki nam bo prinašal več!«

Tako pravi on in tako bo držalo, od nas tega ne zahteva le industrija, tudi sama zmogljivost zemlje je večja, kot pa danes kažejo rezultati. V zadrugah, ki bodo strojno obdelavale zemljo je ta rešitev in nikjer drugje!

Od zemlje smemo in lahko zahtevamo več, kot pa je dajala našim pradedom; to bomo dosegli z okrepljivo do sedanjih zadrug, z ustanavljanjem novih in z vsestransko pomočjo frontovcev kmetijskim obdelovalnim zadrugam.

Dolžnost vsakega frontovca: svoj prosti čas zadrugi!

Vsi naročniki našega lista so dobili položnice. Prosimo vse tiste, ki še niso poravnali naročnino za leto 1950, da store to najkasneje do konca januarja. Prav tako prosimo, da vsi tisti, ki žele ostati naročniki »Dolenjskega lista« tudi v letu 1951, nakažejo naročnino vsaj za pol leta naprej. V ta namen prilagamo položnice. Naročnina za celo leto 1951 znaša 150 dinarjev.

Uprava »Dolenjskega lista«

NE ZANEMARJAJMO ZBIRANJA ODPADKOV

Ker so razni odpadki za naše gospodarstvo velike važnosti, je že v letu 1948. zvezna vlada izdala uredbo o zbiranju vseh vrst odpadkov za našo industrijo. Naloga za uspešno zbiranje odpadkov je bila v prvi vrsti naloga lokalnih organov državne uprave in množičnih organizacij. Okrajni in mestni ljudski odbori so pa dolžni ustanoviti posebna podjetja za zbiranje odpadkov. Take smernice in navodila je dala zvezna vlada.

Od takrat, ko je izšla uredba, je preteklo že dve leti in pol. Ce točno ugotovimo, so uspehi zelo slabi, posebno še v novomeškem okraju. Nič boljša nista okraja Crnomelj in Trebnje, le Kočevje je izpolnilo častno svojo nalogo.

Kakor vidimo, smo vse premalo storili v ta namen. Frontne organizacije so v lanskem letu lepo zapisale, da bodo dale vse svoje sile za zbiranje odpadkov. Pa vzemimo samo OF Zužemberk, ki si je zadala zbrati 5000 kg odpadkov. Koliko je zbrala? Nič! Zakaj ne? Ker se ni nihče brigal. Obljuba je ostala le na papirju. Zužemberku podobnih je še več. Med nami je še tudi mnogo takih, ki smatrajo zbiranje odpadkov za ničvredno in da se s

tem trati po nepotrebnem čas. Takemu naziranju moramo narediti odločno konec. Naša industrija dela orjaške korake in terja v predelavo vsakovrstne surovine. Ce znajo z vso iznajdljivostjo in vztrajnostjo zbirati vseh vrst odpadke visoko razvite industrijske države, je v toliko večji meri potrebno, da izkorisčamo vse vire pri nas, ki se moramo boriti za gospodarsko osamosvojitev, da si čimprej zgradimo naše tovarne. Zavedati se moramo da so odpadki dragocene surovine, ki jih naša industrija potrebuje v velikih množinah. Zelezarne nujno potrebujejo staro železo, ki ga povsod leži še v izobilju, tudi zametavanje ali nepotrebno zažiganje papirja je skrajno negospodarsko, saj našim papirnicam manjka papirnih odpadkov. Ista pesem je s starijimi cunjam, tudi kosti ni zametavati in steklenih črepinj tudi ne.

Današnji čas zahteva varčevanje in tega se morajo zavedati predvsem frontne organizacije, ki naj svoje člane napotijo, da načravimo tudi v tem pogledu korak naprej. Z zavestnim in doslednim zbiranjem raznih odpadkov bomo napravili naši industriji veliko uslugo.

Sl. Hotko

Poživljeno delo Mestnega odbora OF Kočevje

V novi odbor mestnega odbora OF so prisli poleg starih borcev tudi novi delavni člani, kar je izdatno poživilo celotno delo. Princeli so takoj s temeljitim izpopolnjevanjem celotne interne organizacije. Odbor je razdeljen na 4 terene s samostojnimi odbori, ki se med seboj kosajo, kdo bo imel najboljšo evidenco o tekmovanju in ostalo administracijo, pobiranje članarine, sestanke, kulturno prosvetno delo itd. počes glavnih nalog tekmovanja na gospodarskem poju. Vse to je bilo sprejetno na terenskih množičnih sestankih v plan tekmovanja. Z izvršitvijo obvez tekmovanja bodo počasili tereni 10. obletnico ustanovitve OF in s tem pripomogli, da se bo celotni mestni odbor OF uvrstil med najboljše.

Počes organizacijskih nalog so sprejeli v tekmovalni plan tudi važne komunalne gospodarske akcije samega mesta, katere bo treba masovno podpreti z udarniškim delom vseh frontovev. Glavna naloga bo pomagati pri tekmovanju.

gati pri tlakovovanju ceste skozi mesto z granitnimi kockami. Za tlakovanje potrebeni material je prihaja in se frontovci, pridno udeležujejo razkladanja granitnih kock iz vagonov. Pospraviti bo treba še mnoge ruševine in urediti zunanje lice mesta. Predvidene so velike gozdne akcije in mazovno nakladanje lesa, potrebna bo pomoč državnim kmetijskim posestvom in še polno manjših akcij, ki bodo zahtevali pridnih rok frontovcev. Premagali bomo vse v dokaz, da smo vajeni trdga dela.

Povečala se bo budnost ljudske inšpekciije nad gospodarjenjem z ljudsko imovino in nad razdeljevanjem prehrambnih fondov. Vsekakor bo treba to delo še poštovati, ker so še tu pa tam raznji prepusti, ki so na skodo našega gospodarstva.

To je v krajšem prvi začetek dela novega odbora OF mesta Kočevje, katerega sestav nam daje polno zagotovo, da bo kos svojim nalogam.

-ko.

Vestno delo bo odpravilo godnjanje

Načrt obveznih oddaj v letu 1951. za KLO Dolenjske Toplice predvideva sledeče količine: belih žit 11.101 kg, koruze 4000 kg, krompirja 50.138 kg, fižola 1401 kg, sena 9000 kilogramov, mleka 26.100 l, masti 1813 kg, mesha 18.523 kg (od tega 3984 kg svinjskega), mršavih prašičev 15 komadov in 15 in pol kg volne.

Da bi se ta načrt pravilno in pravilno razdelil, se je sestal KLO na seji, kjer ga je po večurnem premislu tudi pametno razrešil. Po seji so imeli odborniki po vseh množičnih sestankih na Dol. Suščah, Gor. Polju in Dol. Toplicah, kjer so odmerek vprito vseh ponovno pretresali.

Na Dol. Suščah so gospodarji uvideli, da so dajatve za našo hodočnost nujno potrebne in so jih zato sprejeli brez pomislekov in

godnjanja. Tudi v Gor. Polju je bilo tako, le v Dol. Toplicah so se nekateri izmikali. S prepričevanjem in besedo, ki jim je povedala, da je kmetova dolžnost ista, kot delavčeva, so se na koncu tudi v Dol. Toplich sporazumno razšli.

Pri vsem tem delu ima velike dolžnosti OF, ki pa se v vseh krajih ne zaveda svoje naloge. Tako odpade na OF Dolenjske Toplice veliko delo, ki bi ga morale opraviti vaške organizacije. Ce vaške organizacije ne pojmujejo svojih nalog, naj se posvetujejo pri topliški frontni organizaciji. V številnih krajih se je v tem pogledu napravil korak naprej, najdejo se pa se vedno organizacije, ki nikakor nočejo razumeti, da se morajo prvenstveno nasloniti na svoje lastne sile! G.

KDZ Dobernič napoveduje tekmovanje

Da bi 10. obletnico ustanovitve Osvobodilne fronte Slovenije tudi v našem kraju res dobro dočakali, je dal OO Ljudske tehnike pobudo za tekmovanje pri ureditvi strojnega parka.

Kmetijska delovna zadruga v Doberniču je ta predlog sprejela, ker ima svoje kmetijske stroje res vzorno shranjene in namazane. Prav to je dalo povod, da so napovedali tekmovanje vsem KDZ, državnim posestvom in zadružnim ekonomijam.

Težkanje je napovedal mladinec Zupančič Lojze, kateri je posebno v zadnjem času posvetil pozornost svojim strojem, ker se zaveda, kako so za naš prebujajoči socialistični sektor pomembni in neobhodni. Pri tem se je zavedal tudi tega, da je v našem okraju v primeri z drugimi še zelo malo kmetijskih

strojev in prav v tem je videl potrebo, da se vsaj do sedaj razpoložljivi poljedelski stroji res dobro čuvajo te redno popravljajo. V tem je garancija, da bo spomladni mogoče uporabiti vse stroje pri kmečkih delih na zadružni zemlji.

Videli smo že, da se je za tekmovanje res dobro pripravil in dela po tekmovalnih točkah, katere zajemajo prav vse, kar se tiče strojev. Od OO Ljudske tehnike je ves ostali socialistični sektor dobil navodila, kako naj stroje shrani, čuva, maže itd.

To tekmovanje v počastitev 10. obletnice OF bo korak naprej pri dvigu in razvoju socialističnega sektora na vasi. Prav zato pa ne bo nobenega socialističnega sektora v trebanjskem okraju, ki se ne bi v tekmovanje vključil.

Vodnik Fran

ODDAJMO SVINJSKE KOŽE

Pri vsaki hiši Dolenjca civili zavajajo pravič pod nožem klavca, ki spretno odira rejenega ščetinca. Prav v teh casih pa je dretje prasiča izredno važno za naše narodno gospodarstvo. Svinjska koža je posebno važna industrijska surovina, ki nam prinaša dragoceno devize za nešteto stvari, ki jih kupujemo v inozemstvu.

Vrhniški strojarji so neprekosljivi mojstri pri izdelovanju svinjskega usnja, saj ni čudno, da ima naša svinjska koža v inozemstvu veliko kupcev in pa čvrsto in brezkončno cenno. Da pa ohranimo sloves in kvalitetno, moramo skrbno paziti, ko dremo prasiča, da koža ne zarežemo, ali da je kravovo podpluta od udarcev ali pa odgrajena. Vse to zmanjšuje ceno in kvaliteto. Letos se

pa še prav posebno ugodno zamenjujejo svinjske kože. Če stopis v katerokoli kmetijsko zadrugo, ki jo je pooblastil »Kotes« — si lahko po mili volji izbere pravrstne podplate, črn boks krom vrhnje usnje ali mastno kravino z d. lovne čevlje.

Kvalitetno usnje, ki ga prejema, reje prasičev za oddane svinjske kože, jih vsak dan bolj prepričuje o koristi odiranja. Zato naj ne bo kmetsvovalca, ki ne bi odrl prasiča in kožo oddal v najbližjo zbiralnico kož. Kdor dela drugače in kožo poje v rici, je lahko prepričen, da je naredil sebi in skupnosti veliko gospodarsko škodo in je varnost, da bo capljil v zimski brozgi z razigranimi čevljimi, po vrhu si pa še nakopal nepotrebno bolezni vsled vlage v čevljih.

Le stvarna ugotovitev donosa pripelje do poštenega odkupa

Kjer so KLO ugotovili stvarni donos enega ali drugega pridelka, tam ni prislo do prekanj in nesporazumov. Sivarno ugotovitev pridelka zaveže jezik še tako prekjanemu špekulantu!

KLO Semič se lega ni držal, zlasti pri ugotovitvi vin ne! Zato ni čudno, da danes, ko hodijo po terenu kontrolni organi in ugotavljajo stvarno stanje pridelkov, prihajamo do popolnoma novih št. vili, ki odkrivajo špekulantovo posameznikov vinogradnikov in malomarnost odbornikov KLO in krajevnih ekip.

Kmeta Strukelj Jože in Kočevar Marija s Trboveljskega vrha sta prijavila le tisto vino, ki sta ga imela spravljenega v eni kleti. V resnici sta pa oba imela vino v

dveh kleteh. Tega niso hotli vedeti niti na KLO Semič, niti krajevna ekipa, čeprav je bil v tej ekipi celo član Krajevne odbora Golobič Janez, kateremu je gospodarsko stanje posameznikov dobro znano. Po zslugi omenjenih je ostalo vse do nedavnega prikritega pri Strukelju Jožetu 1522 in pri Kočevarju Mariji 3082 litrov vina.

Obi kmeta se izgovarjata na dvojno gospodarstvo, kar pa je jalovo, ker vsi dobro vodo, da vodijo pri Strukelju in pri Kočevarju z vsemi roditelji in tetami skupno gospodarstvo.

V KLO Semič so slabno ugotovili vinski pridelek — zato je plan odkupa nestvaren in nam ne pove resničnega pridelka vino-

Zveza borcov v Dolenjskih Toplicah

Zveza borcov v Dol. Toplicah je na svoji zadnji seji razpravljala o članih, ki so v pretekli vojni utrpieli škodo na gospodarskih poslopijih in ki so jim bile uničene hiše ali so bili sicer oškodovani, da so bili prisiljeni za obnovno zadolžiti se pri obnovitveni zadruži. Te je ZB po njih delu v času osvobodilne borbe, kakor tudi po njih delu po osvoboditvi v gradnji socializma predlagala, da se jim dolg ali popolno ali delno plača. Pri tem se je tudi upoštevala žrtev, ki so jo posamezni doprinesli.

ZB je sprejela tudi plan dela za leto 1951. ter tekmovanje v proslavo 10. obletnice OF. Važne točke tega plana so:

- Do 27. aprila 1951 bodo napravili vse potrebno, da bo zadružni dom do tega dne dobrajen in izročen svojemu namenu.
- Clani ZB se obvezujejo, da bodo redno posečali odprt partijski studij.
- Udeleževali se bodo redno predavanj ljudske univerze.

Naročniki, kralci!

ECFISUJE DOLENJSKEMU LISTU NAJ PO STANE NAŠ LIST VEREN OD RAZ VSEGA ŽIVLJENJA IN DELA VSEH MNOŽČNIH ORGANIZACIJ

ŽE VESTE?

«Cisto vse so pobrali» srednji kmeti Ratajki v Dolenji vasi, ker do konca decembra nji hotela oddati niti kilograma žita in masti! S tako novico je prihela mati nekoga moža v vas k sosedom, se sedela na kropicu v v. ži neke hiše in v dušku požarala tri šilca žganje pijačice, da je spet mogla do sape. Zamolčala je seveda, da je Ratejka »pozabilka« prodati skupnosti predpisanih 1200 kg žita; pr d seboj je videla s mo »revico«, ki so ji odkupni organi morali pogledati malo globlje v črno dušo.

»Vse, čisto vse so ji pobrali, ti vragi, in le sreča, da je imela na drugem kraju spravljenih še 12 m. nrikov pšenice« je zavekal tetka in segla po četrtem kozarcu... Res, na Dolenjskem je hudo...

Pa ne povsod! Marsikje so že klati, nekod kar na črno, čeprav jim je svetilo pri delu zimsko sonce.

»Ste kaj klati?« je vprašal takole mimo gred član neke komisije, ki je hodila blizu Krke po hišah in spraševala nekaj o inventarju.

»Enega smo pa res!« se je odrezala gospodinja.

»Pa tistega, mati, ki so nam ga Jakščov stric zaklali pri sosedovih, ste tudi šte!« se je vmešal v pogovor mali sinko — in pokvaril načrte staršev. Molk je zlato, pravijo. Včeraj pa — mrest.

Cast, komur čas! Zene v Smulanji vasi so se spet postavile pri Novoletni ječki! 70 otrokom so podarile hranilne knjižice in vsa komur vložile po 100 dinarjev, najpridnj. Šim, ki so jih že lani tako pametno nagradile pa so letos vložile po 300 dinarjev v knjižice!

V Trebnjem imajo trde živce. Potnik pri »Putniku« ob veliki cesti le redkokdaj lahko

pride na račun; baje pravijo nekateri, da je gostinstvo luksuz in da naj ljude manj potujejo, pa ne bodo iskali tople hrane in pičajoče po gostilnah. Sejf uprave za gostinstvo navzicle opozorilom še vedno obravnavata dohodke gostiln socialističnega zakupa v škodo države. Tudi gostilne čez cesto še ni »spopale...«

Smolo je imel urednik »Prosvetnega delavca«, ko je na predavanju Ljudske univerze v Crnomlju videl samo 8 ljudi, okrajski odbor Ljudske prosvete in odbor Ljudske univerze pa sta jih naštela najmanj 25 brez kopice višješolcev! Kdo ne zna štetí?

Ze veste, da je točilnica v novomeškem Metropolu še vedno skladišč? Cemu? Ne vemo.

Cudno strast za zbiranje je pokazal nek Novomeščan; lotil se je zbiranja plakatov Ljudske univerze, čeprav k predavanjem ne prihaja. Pobirajo jih z oglašenih desk navadno okoli polnoči. V zadnjem tednu je njegova strast popustila, nov navril »ljubljitevsko« strasti pa pričakujemo v Prešernov in tednu; lani se je ob takih prilikah dobro izkazal tudi njegov sin. Pripravljeni odbor: pripravite pravočasno rezervne plakate, da ne boste v zadregi!

Vino mešaj s kislo vodo, ako imaš slab želodec! Pri »Krk« v Novem mestu pa so vino mešali s cementom; o novem načinu betoniranja bomo še poročali, ko bodo javnosti sporočeni uspehi preiskave, komu je tako »umešanje« koristilo.

Ze veste, da so dopisniki

★ NARODNI DOM V NOVEM MESTU ★

Pred 70 in 80 leti je bilo Novo mesto v narodnem oziru zelo zaostalo; domačini se niso zavedali svoje narodne dolžnosti, šopil se je nemški - nemčurski živelj, ki je povsod prevladoval in naš jezik zasramoval; naše ljudi je imel za manjvredne in njim podrejene. Mestni župan je bil nemški. Narodna društva niso imela svoje strehe in so morala iskati po zasebnih hišah, z neprimernimi, revnimi prostori, zavetja, kar je zelo neugodno uplivalo na njih razvoj. Nasprotno sta imeli nemško društvo »Casino« in Katoliško rokodelsko društvo svoje hiše s primernimi prostori za uveljavljanje društvenih smotrov. Te ugodne razmere so privabile številne, v narodnem smislu mlačne meščane k pristopu v nemško društvo.

Da se tem žalostnim razmeram npravi konec, se je okoli leta 1880 peščici rodoljubov v mestu in okolici po dolgem, požrtvovalnem posredovanju in delu z zbiranjem prostovoljnih prispevkov v novih in gradivu posrečilo postaviti v mestu »Narodni dom« v Sokolski ulici, ki je bil na bivšem Kranjskem prvo dvonadstropno, za takratne razmere imponirajoče poslopje z veliko dvorano, in kjer so dobili zavetje predvsem Narodna čitalnica, Dolenjsko pevsko društvo in novomeško telovadno društvo »Sokol« in od tedaj (1884) se je pričel razvoj teh za narodno življenje važnih društev, nasprotno je pa nemška »Casina« začela propagati.

Graditev takega obširnega poslopja in notranje uprave so zahtevali ogromnih stroškov, katere je darovalo večnoma novomeško narodno občinstvo in nekatere vnanje osebe iz rodoljubnih krogov. Tako so med drugimi: graščaki Karol Rudež iz Gracarjevega Turna pri Orehotovi, grof Barbo iz Rakovnika in vitez Schneid iz Zaprije pri Kamniku podarili izdatne vsote za Narodni dom.

Ustanovile so se vsestranske nabiralne akcije po raznih gostilnah, predvsem v bivši Brunerjevi gostilni (sedaj Murnova na Bregu), ki je bila tiste čase vodilna med narodnimi in nabirali so se redno vsak večer z raznimi družinskim igrami (ogenj, čip - čap - čorūm - apostolarum itd.) izdatne vsote; ob prilikli krstov, godov, porok, napredovanj itd. je moral srečni potožiti dar v ta namen. Rodoljubno ženstvo je nabiralo vztrajno za gledališki oder (vodilna je bila gospa Slančeva, (soproga adv. dr. Slanca). Duša gibanja za Narodni dom je bil mnogo let bivši župan, notar dr. Albin Poznik, ki je neutrudljivo deloval za njega prospeh, kar se mu je tudi posrečilo. Ker se pa le ni moglo doseči poravnava stroškov z navadnimi sredstvi, se je leta 1890 ustanovilo delniško društvo za I. Narodni dom z delnicami po 50 goldinarjev, ki je v večjih obrokih dajalo posojilo Narodnemu domu. Mnogi rodoljubi so svoje delnice podarili Narodnemu domu. 23. IV. 1904 je občni zbor delniškega društva I. Nar. dom. sklenil, da se razide. Zastopani je bilo od 200 delnic 184. Likvidacija se je

Zopet je eno leto za nami — z vsemi svojimi tegobami, borbami, pa tudi uspehi. Pa da bi bili pozabili na razne dogodke na našem koncu, hočem malo pokramljati o delu in življenju v prelepi Šentjernejski dolini. — Najprej bi poročal o naši mladini, kateri so vsa naša prizdevanja namenjena. Citalni smo že, da se je naša pionirska organizacija preusmerila, tako smo tudi pri nas ustanovili pevski, sadžarski, šahovski in tehnični krožek. Prvi je začel s svojim delom tehnični krožek, ki je v tednu tehnike izdelal avione, padala in druge predmete. Padala imajo svojo zgodovino! Ko se je ob prireditvi St. Jerneja v jeseni spustila na naš stadijon padalka iz aviona, je bila to za naše male senzacijo. Takoj drugi dan smo vši viliči v cerkvji, na tel. žičah in drogih »padala« — žepne rutice, na katere je bil prizvan kamen. Tej igri so kmalu naredili konec starši, ki jim to zmanjševanje zaigre perila nikakor ni bilo po volji. — Pionirji IV. razreda so nabrali 16 kg gabrovega semena, da ne govorim o stotinah kg zdravilnih zelišč, ki so jih nabrali učenci osnovne šole in dijaki gimnazije. Precej je to naše mladine na soli, okrog 550, ki je porazdeljeno na 10 oddelkov osnovne šole in 4 razrede gimnazije. Zal pa se vrši pouk v treh stavbah, ob katerih sta dve neprimerni. Vendar je prostor za šolo že izbran in na zelo pripravnem kraju (na Brulčevini).

Naš pionirska pevski zbor bo sodeloval na festivalu ob 400. letnici izdaje prve slovenske knjige in 120. letnici Levstikovega rojstva v Velikih Laščah.

Proslava Dneva republike nam bo ostala v zlobokem spominu. Saj je bila ta dan odprtja Prešernova knjižnica, ki je dolgo časa romala iz hiše v hišo in končno naša zatočišče v hiši tov. Filipičeve. Soba je lepa, prostorna in sveta ter po zaslugu učiteljstva je knjižnica po najnoviših pravilih urejena. Nujno pa potrebuje subvencije za nabavo novih knjig in inventarja. V nedeljo 3. decembra, ob 150 letnici Prešernovega rojstva pa je bila izročena prometu.

Ze šolska proslava v počastitev 29. novembra je bila pestra in odlično izvedena: vrstili so

izvršila tako, da se društvu: »Čitalnica« na katerem poslopju je naložen ves ustavnini kapital delniškega društva v znesku 20.000 K in ki razen tega družbi dolguje še nevkniženih 2.845.34 Kr omogoči poplačilo, ne da bi se »Čitalnica« spravljala v denarno stisko, se ji odpusti in odpis ves ta nevkniženi dolg. Ustanovni kapital, ki je razdeljen na 200 delnic po 100 Kr, se izolača najdalje v 10 letih od 1907 dalje, tako, da se vsako leto maja izzreba po 20 delnic, katere društvo »Čitalnica« izplača likvidacijskemu odboru, da denar razdeli lastnikom dotičnih izbraneh delnic brez obresti.

Pozneje je bil Narodni dom temeljito obnovljen; dobil je nov gledališki oder z novimi kulismi in novim zagrinjalom, dvorana se je razširila za eno sosedno sobo in nad slednjem se je zgradila prostorna galerija s sedeži, tako da je ob velikih veselicah in prireditvih, kakor tudi ob kino predstavah dobilo v obilnem številu prihajoče občinstvo vedno dovolj prostora.

Kletni prostori so se s precejšnjimi stroški pripravili v lične gostilniške prostore, katere je Narodni dom zelo potreboval. Poslopje se je sploh držalo vedno, kar se tiče higijene in snage, na odlični stopnji. Tudi druga društva, kakor gasilsko društvo, Ciril - Metodova družba itd. so uporabljala Narodni dom za svoje prireditve in se vedno pohvalno izrazila o njem. V Narodnem domu je bilo vsako leto tudi raznovrstnih predavanj, dobro obiskanih. Novomeški akademiki so letno prirejali v Domu v prid revnih visokošolcev svoje zanimive, vedno dobro obiskane akademije. Čitalnica je 1893 ustanovila svoj tambaraški zbor, ki se je pri veselicah vedno dobro obnesel.

Čitalnica je imela svojo knjižnico; knjige so si člani in drugi radi izposojevali.

Na gledališkem odu v Narodnem domu so bile med drugim slednje predstave: Požigalčeva hči, Čerljbar baron, Deborah, Na Osojah, Popolna žena, Svetinova hči, Marijana, Težke ribe, Mlinar in njegova hči, Gluh mora biti, Eno uro doktor, Krojač Fips, Ravni pot — najboljši pot, Ona me ljubi, Stare mesto mlade. Sam ne ve kaj hoče, V Ljubljano jo dajmo, Berik Novice, Same zajene, vorarjevo tetovišče, Pokojni moj, Lowodska sirota, Red sv. Jurija, Trojka, Rokovnjači, Divji lovec, Cvrček, Deseti brat, Pri belem konjčku, Doktor Hribar, Legionarji, Mož udovice, Brat Martin, Valentinska svatba.

Leta 1888 do 1891 so se v Narodnem domu izvajale pod vodstvom prof. Iv. Vrhovca Pasijonske predstave, ki so žele splošno pohvalo in zanimanje. Letno je »Čitalnica« priredila jeseni ali spomladi: Vođnikovo slavnost s zanimivim programom in v predpustu priljubljeno maškarado.

V Narodnem domu se je večkrat predvajala na posredovanje in s pomočjo Reisnerjeve priljubljena spevoigra »Mamsell Nitouche«.

Šentjernejski petelin nam poje...

Se govor, telovadni nastop, deklamacije (zborne in posameznikov) in petje. Vse točke in govor so izvedli učenci sami.

Večerna proslava, tudi v dvorani SKUD »Brata Pirkoviča« pa, dragi moji, je bil slavospev danačnji stvarnost. Srečo je imel tisti, ki je lahko brez uporabe komolcev prišel v dvorano. Zastopane so bile vse organizacije. Govoril je tov. Dodo Majzel, za njim pa je bil ljubki nastop naših gimnazij, ki so prikazale lepe telovadne vaje, združene z zborno deklamacijo. In potem, da potem — veselje, smeh, solze, v igri v dveh dejanjih »Nezačeleni zet«, ki jo je odlično prevedla iz hrvaščine na slovenski jezik in tudi prezirala tuš, učiteljica tov. Tavčar Vlasta. Po naslovu sodeč, bi to igro prišeli med pustne burke. Pa ni! To vam je pesem kmečkega življenja po osvoboditvi, himna Belli Krajini, mnogo lepih misli, petja, skratak slavospev kmečkemu delu, ki je namenjeno skupnosti. Predstavim igralke in igralce, da jim poklonim s tem malo ščomilčico: Oče Marko (Kegljevič Franc) kako lepo nam je zapel:

Zgodaj, preden jutro sine, pridni kmetič se zbudil, konjčka v voz zapreže in na polje pohiti.

Sonce že in kmet se muči vse od jutra do noči, orje, seje v zemljo mastno — in pšenica zazorí.

Sladko vince, kruhek bell, štruklje in potičeo, kmetič pridni naš přidel za svojo družinico.

Njegova žena Katra (Recej Pavla), gostiljuba, ljubezna kot doma v znani gostilni pri Reclju. — In Rezi Novakova, ki je igrala Ivanka, katere nastop je izvabil solze (prave solze). Bila je ljubezna tako kot je v življenju kot poslovodkinja KZ, ko svojim strankom posreže z nasmehom, pa naj jih bo v trgovini

Velika skupščina društva sv. Cirila in Metoda je bila leta 1894 v Narodnem domu.

19. V. leta 1895 se je vršil v Narodnem domu koncert novomeškega narodnega društva v korist ljubljanskega mesta po potresu: sodeloval je operni pevec I. K. Tratnik in ljubljanski kvartet Ilirje.

25. IX. 1895 je nastopila v Narodnem domu na koncertu novomeških akademikov tudi slovita opera pevka ljubljancanka Franja Verhunčeva.

20. X. 1902 je sodeloval po Glasbeni Matici svetovni virtuo Ondriček.

Med prvo svetovno vojno je bila v Narodnem domu vojaška bolnica.

Ker se je bilo batiti, da preide Narodni dom v klerikalne roke, se je izvršilo, da je prešel Narodni dom v last novomeškemu sokolskemu društvu, katero je torej smatrali za zadnjega lastnika; prekrstili so ga v »Sokolski dom«.

Po drugi svetovni vojni je v Narodnem domu prenehala vsako prosvetno delovanje Novomeščanov, ki je tako plodonosno vplivalo na ljudsko korist. Lepi prostori, ki jih v mestu tako pogrešamo, so premalo rabljeni.

Iskrena in upravičena, vsestranska želja je, da se čim prej vrne in uporabi Narodni dom za namene, za katere ga je z izrednim, mnogoletnim trudom in ogromnimi žrtvami postavilo narodno zavedno meščanstvo. Pozivamo predvsem MLO, da z vsem svojim vplivom pomaga doseči ta vzvišeni namen.

Novo mesto, 8. I. 1951.

Vet. Otmar Skale

Popust za službene potnike

Z ozirom na to, da so obstajala nesporazmerja med cenami za prehrano in prenosičem ter višino dnevne službenih potonikov (potnikov oz. oseb, ki so na službenih potovanjih), je pred kratkim Komite za turizem in gostinstvo vlade FLRJ izdal posebna navodila o znižanih cenah za prehrano in prenosičem službenih potnikov v gostinskih obratih. Gre namreč za popust, ki ga bodo imeli osebe na službenem potovanju za prehrano in prenosičem v vseh gostinskih obratih (prenzionih in prehodnih gostiščih). Zaenkrat velja popust samo za 22 mest v državi, kamor prihaja največ službenih potnikov iz vse države, oz. kjer so cene v gostinskih obratih najvišje.

Vseh 22 mest v državi, ker je zaenkrat odobren popust, je razdeljenih na štiri grupe. V prvi grapi so: Beograd, Zagreb, Ljubljana, Reka in Sarajevo, kjer je določen 30% popust. Druga grapa: Dubrovnik, Celje, Maribor, Jesenice in Mostar, kjer bodo imeli službeni potniki 25% popusta. Novi Sad in Skoplje spadata v tretjo grapo z 20% popustom. V četrto grapo, kamor stejemo mesta: Titovo Užice, Zrenjanin, Niš, Valjevo, Split, Banja Luka, Trebinje, Zenica, Titograd in Herceg Novi, pa znaša popust 15%.

Službene potnike bo vsekakor že sedaj zanimalo, kako se bo obračunal popust. Pri plačilu bo službeni potnik pokazal potni nalog in speciale znamkice za popust. Omenjene znamkice bodo izdajale ustanove oz. podjetja, ki bodo pošljala osebe na službeno potovanje, podjetja oz. ustanove pa bodo znamkice prejemale od Narodne banke. Od skupne cene, na primer kosila, se obračuna od 15 do 30% popusta (kar zavisi od višine popusta, ki je določen za posamezno od 22 mest), razliko pa plača oseba v gotovini. Podobno se obračuna tudi popust pri prenosiču. Goštinsko podjetje (hotel, penzion itd.) pa mora znamkice neslepiti na kopijo računa in kopijo hrani ter na podlagi teh dvigne razliko denarja, ki se bo dajal iz tržnega dobička podjetja.

Mestni odbor Zveze vojnih invalidov v Novem mestu je za novoletno jelko obdaroval otroke invalidov. Kakor vidimo na sliki, so bili malčki in starejši izredno zadovoljni.

pel-Rudeževa iz Gracarjevega turna je naslikala kulisu in krasno ozadje, kar je zelo povzdrojniko igro in razpoloženje igralcev in gledalcev.

V to veselo razpoloženje pa je kanila kapljila žalost: V nedeljo 3. decembra smo pokopali Jankota Skrjanca, tuk. pismenosko in blvšega pevovodja. Kako je bil priljubljen, je pokazal pogreb, ki se ga je udeležila velika množica ljudi, zastopniki organizacij, gasilci, invalidi in njegovi stanovski tovariši iz Kostanjevice in Novega mesta. Daleč naokrog je bil znan njegov pevski zbor, po osvoboditvi je prejel njegov AFZ zbor prvo priznanje. Zato so mu kar trije pevski zbori zapeli v slovo: kombinirani novomeški in kostanjeviški pod vodstvom Piska in dva domača. Dragi Janko! Ne bomo te več videti hoditi z dolgo palico v ljubljene gorske vasice, ne boš več prinašal na čepici prve zvončke. Dopotoval si. Oddahnisi, saj si veliko trpel v življenju (internacija in drugo). Počivaj v miru!

Pa življenje teče svojo pot — naprej, naprej! Se vedno smo z veseljem obnavljali spomine na igro Nezačeleni zet, ko nam je učiteljstvo, včlanjeno v sindikalni podružnički predstavniki delavcev, uprizorilo Linhartovo Zupanovo Micko v nedeljo 10. decembra popoldne in zvečer in tako zaključilo v St. Jerneju svojo igralsko turnejo po bližnjih delniških krajih. Devetkrat so igrali naši učitelji. Tudi njih se moram spomniti in jim izreči priznanje! Ni žala, prihajati v temi in dežuri na vaje iz Smarjet (tov. ravnatelj Mihelič Lado in tov. učitelj Tone Gorec) ali pa iz Skocjan (tov. Davorin Gole, ki je prišel celo dvakrat iz Ljubljane) ter tudi iz Orehovice (tov. Šol. upr. Zamlič Marjan) in tov. Šol. upr. Rajka Počkar iz Zameškega. Od domačega učiteljstva so sodelovali tov. Tavčar Vlasta, ki je tudi režisala, Drašler Marica in Marinč. Gostovali so s to igro po dvakrat v Skocjanu, Smarjeti, Novem mestu, in enkrat v Kostanjevici. Vsi igralci so bili na mestu. Igro so poživili kostimi in lasulje iz Ljubljane. Tako so tudi učitelji Šentjernejške podružnice pokazali svojo voljo, posredovati tudi to vrsto kulture med našim narodom, kar jim je v polni meri uspelo. Marinč

Telesna vzgoja — šport — šah

BELA OPOJNOST V KOČEVJU

Smučarski klub Kočevje. — Po reorganizaciji športnih društev so ustanovili samostojni smučarski klub »Kočevje«. Ustanovni občni zbor je pokazal veliko zanimanje, predvsem mladine, za lepi smučarski šport. Po običajnih formalnostih je bila izbrana nova uprava kluba. Predsednik tov. Arko Andrej in tehnični vodja tov. Smole Lado sta začela takoj z organizacijo celotnega dela za to sezone. Akoravno nam zima ni naklonjena, da bi z raznimi tekmami preizkusili nove moči, je bilo narejenega veliko notranje organizacijskega dela. Vršili so se redni članski sestanki, na katerih je bil razgovor o koledarju bodičnih klubskih prireditev. Na sestankih so razdelili sporazumno s članstvom smučarsko opremo, kolikor smo je prejeli od smučarske zveze. Z novo posiljko smo pri članstvu precej spopolnili opremo, tako da smo v tem pogledu tudi pripravljeni. Težava je samo z mlajšimi mladinci in pionirji, ker nimajo prernih težkih čepljev.

Od zadanega plana smo izvršili terenski tek članstva, katerega je oviral dež. Z udar-

niškim delom članstva je bila popravljena skakalnica, na kateri smo že imeli vaje v skokih, pri katerih je opaziti velik napredok članov in tudi mladincem niso zaostajali. Slabo vreme je prekinilo nadaljnji trening.

Za to zimo smo si zadali še sledeče naloge: Poleg rednih članskih sestankov bomo imeli dve predavanji o smučarstvu, po možnosti s predvajanjem filma, sankaško tekmo pionirjev s sodelovanjem šolske mladine, klubski smučarski dan s tekmami v vseh disciplinah, dan smučarskih skokov, ki naj bi bil propagandnega značaja, dalje bomo izvedli tekmo patrol, na katero bomo povabili člane Ljudske milice in JA. Proti koncu sezone bomo izvedli klubski smučarski izlet na Grman do nad Ortenekom.

Vabimo ljubitelje smučarskega športa, da se včlanijo v klub, predvsem mladino, za katero bo tudi smučarski tečaj pod strokovnim vodstvom izkušenih smučarjev kluba.

Prijave sprejema tajnik kluba tov. Bižal Drago,

—ko.

nja, ki jih v pošteni, krepki zimi verjetno ne bi imeli.

Po zraku in po tleh bo vozil novi leteli avtomobil, izum amerikanca Roberta Foothona. Njegovo vozilo se giblje po zemlji kar kor vsak avtomobil, s pomočjo propelerja, kril in repa pa se lahko spremeni v letalo. V zraku doseže do 177 km hitrosti in porabi pri tem 30 l bencina, na zemlji pa porabi za 100 km 12 l bencina. Pravijo, da bo novo vozilo naprodaj po 6.000 dolarjev.

100 vrst žlahtnega jekla izdelujejo v vedno večjem središču naše jeklarske industrije — v Gustanju. Dragoceno žlahtno jeklo smo morali nekoč uvažati danes pa ga iz domačih surovin proizvajajo guštanjski jeklari. S pomočjo dodatnih domačih surovin: molibdena, kroma, mangana in silicija izdelujejo plenitne kovine, ki so se izkazale ponekod celo boljše kakor volframovo ali niklovlo jeklo.

Nov rudnik lignita pri Zaječarju bo začel obratovati 1. maja. Hkrati poročajo o razširjenju premogovnikov v Hrvatski. V Medžimurju so pred kratkim začeli kopati v novem rudniku »Nada« napol rjav premog, ki ima nad 5000 kalorij. Premogove plasti so debele po 20 m in ležijo plitvo pod površino.

Znatno povečani sovjetski nakup kavčuka. Po uradnih podatkih je Velika Britanija v prvih 11 mesecih leta izvozila v Sovjetsko zvezo 9878 ton surovega kavčuka, to je dvajsetkrat več, kakor je znašal izvoz v prejšnjem letu. Sovjetska zveza pa je nakupila še mnogo večje količine surovega kavčuka v Malaji.

Pred nosom drva — v sobi mráz!

V Soteski imamo žago, ki je pretekla leta večkrat nudila revnim ljudem odpadke lesa. Letošnjo zimo je bilo to z uredbo za branjenje. Zaradi pomanjkanja delavcev je letos marsikdo v Topliški dolini ostal brez kuriva in prav gotovo ne gledajo prizadeti s prijaznim očesom bogate gozdove, ki jih skoraj z vseh strani obdajajo. Da pa bo zadovoljstvo še večje, leže na soteski žagi kupi odpadkov lesa, ki ovirajo avtomobilom in vpnežni živini dohod, večkrat jih odmaša narasla voda, izpostavljeni so vsem mogočim vremenskim neprilikam, da počasi gnijejo.

Ljudje bi razumeli uredbo, če bi ta les res komu hnsil, tako pa je očitno nezadovoljstvo, kar je razumljivo: pred nosom drva, ki gredo v kvar — v sobi pa mráz! G.

OD TU IN TAM...

Lovci pri maršalu Titu. V soboto 6. januarja je maršal Tito sprejel delegacijo lovskih društev Jugoslavije. Med daljšim razgovorom so člani delegacije obvestili maršala Tita o stanju in potrebah lovstva in državi in o prispevku lovec, ki so ga ti dali našemu gospodarstvu v letu 1950. Maršal Tito je dal zastopnikom lovec pobudo za nadaljnje delo, zlasti za uničevanje volkov in drugih škodljivcev; lovski zvezri je obljudil tudi svojo pomoč.

Nova radijska postaja. V Slavonskem Brodu je začela delati nova krajevna radijska postaja, ki se sliši v oddaljenosti 100 kilometrov. Postaja dela na valovni dolžini 212 metrov.

Pazite na varnost! Da je nevarno hoditi po železniških progah, ve marsikdo; morda jih je manj, ki ne vedo, da je to tudi za branjenje. Franc Skufca iz Vel. Dobrove tega ni upošteval. Na postajo se mu je mudilo

po bližnjicah, to je po proggi, kjer pa ga je zgrabilo lokomotiva in ga ubila. V decembetu sta hoteli potovati Mara Debeljak iz Drenja in njena hči Barica v Zagreb. Napotili sta se na postajo Sutla, seveda tudi po proggi. Ko sta se umaknili tovornemu vlaku, ki ju je prehitel, sta zašli pod kolesa potniškega vlaka, ki je privozil po sosednjem tiru. Obe sta umrli pod kolesi. — Potница Katica Simunkovič pa se je ponosrečila na postaji v Ljubljani, ker je skočila na premikajoči se vlak in padla pod njega. Neprevidnost je plačala s hudo nesrečo: nogo so ji morali v bolnišnici odrezati. — Upoštevajte varnostne predpise na železnici!

Gripa razsaja v Evropi. V Španiji, Angliji in Bengalliji se je razpasla gripa, zaradi katere je obolelo veliko število ljudi. Sodijo, da bo zajela tudi francosko ozemlje. — Slabo vreme povzroča tudi na Dolenjskem obole-

ROBEK SLAVKA, gostilničarka
(blvša gostilna »pri FERLIČU«) NOVO MESTO

želi vsem gostom srečno in uspešno novo leto!

SKOK VI-KO — FOTOAMATER
NOVO MESTO

želi vsem mnogo uspehov v letu 1951

OBRTNA PROIZVAJALNA IN PREDLOVALNA ZADRUGA ČEVLJARJEV Z.O.Z.

DOLENJSKE TOPLICE

★

želi vsem svojim odjemalcem obilo uspehov v letu 1951

TUDI V LETU 1951 SE BOM POTRUDIL, DA BOM V VSEM USTREGEL SVOJIM STRANKAM

URAR KOS BORIS
NOVO MESTO

DRŽAVNA ZALOŽBA SLOVENIJE, podr. Trebnje želi mnogo znanja in razvedrila pri branju knjig svojim odjemalcem

OKRAJNI KOMITE LMS TREBNJE

želi srečno in uspešno novo leto 1951 vsej mladini okraja Trebnje

Okraina obrtna zbornica
NOVO MESTO

želi vsemu obrtniku mnogo uspehov v letu 1951

SREČNO IN USPEHA POLNO NOVO LETO 1951 ŽELI VSEM

Okraina lekarna

NOVO MESTO

KRAJEVNA PODJETJA DOLENJSKE TOPLICE

ZELE VSEM SVOJIM ODJEMALCEM SREČNO IN USPEŠNO NOVO LETO!

BREZ SKRBI SE LAHKO POSVETIŠ DELU ZA SVOJ IN SKUPNI NAPREDEK, ČE TE PRED NEREČO ŠČITI ZAVAROVANJE

VSO SREČO IN MNOGO USPEHA VAM ŽELI V LETU

1 9 5 1

DRŽAVNI ZAVAROVALNI ZAVOD